

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

«Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: το μέλλον της
επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην προοπτική της Διά Βίου
Μάθησης».

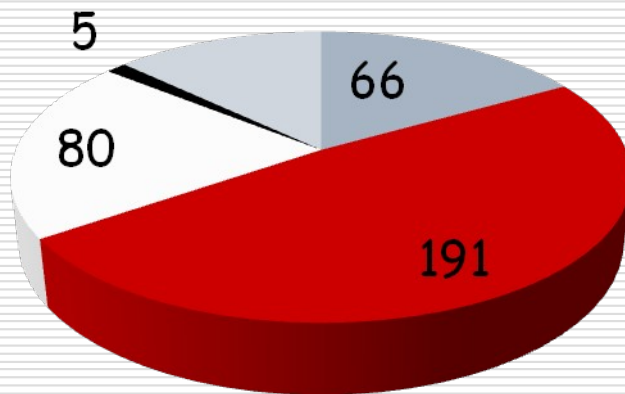
δρ. Κιουλάνης Σπύρος,
Δ/ντής Εκπ/σης Ν. Δράμας,
Καθηγητής-Σύμβουλος Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Σέρρες
Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου 2010

Γεωτεχνικές ειδικότητες στο Ν. Δράμας

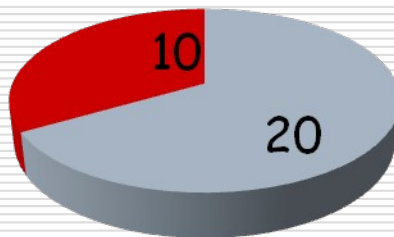

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ Ν. ΔΡΑΜΑΣ

- ΓΕΩΛΟΓΟΙ
- ΓΕΩΠΟΝΟΙ
- ΔΑΣΟΛΟΓΟΙ
- ΙΧΘΥΟΛΟΓΟΙ
- ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΙ

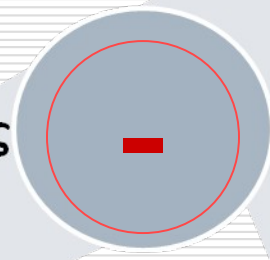
ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

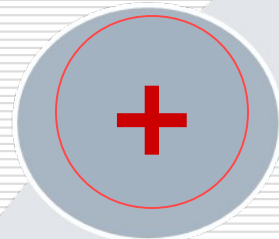
- ΓΕΩΛΟΓΟΙ
- ΓΕΩΠΟΝΟΙ

Διά Βίου Μάθηση

Θετική επίδραση στη διαδικασία εξέλιξης και ανανέωσης σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας

Απαξίωση γνώσεων και δεξιοτήτων σε μεγάλη κλίμακα και ταχύτητα

Ρυθμός αλλαγών στο εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον

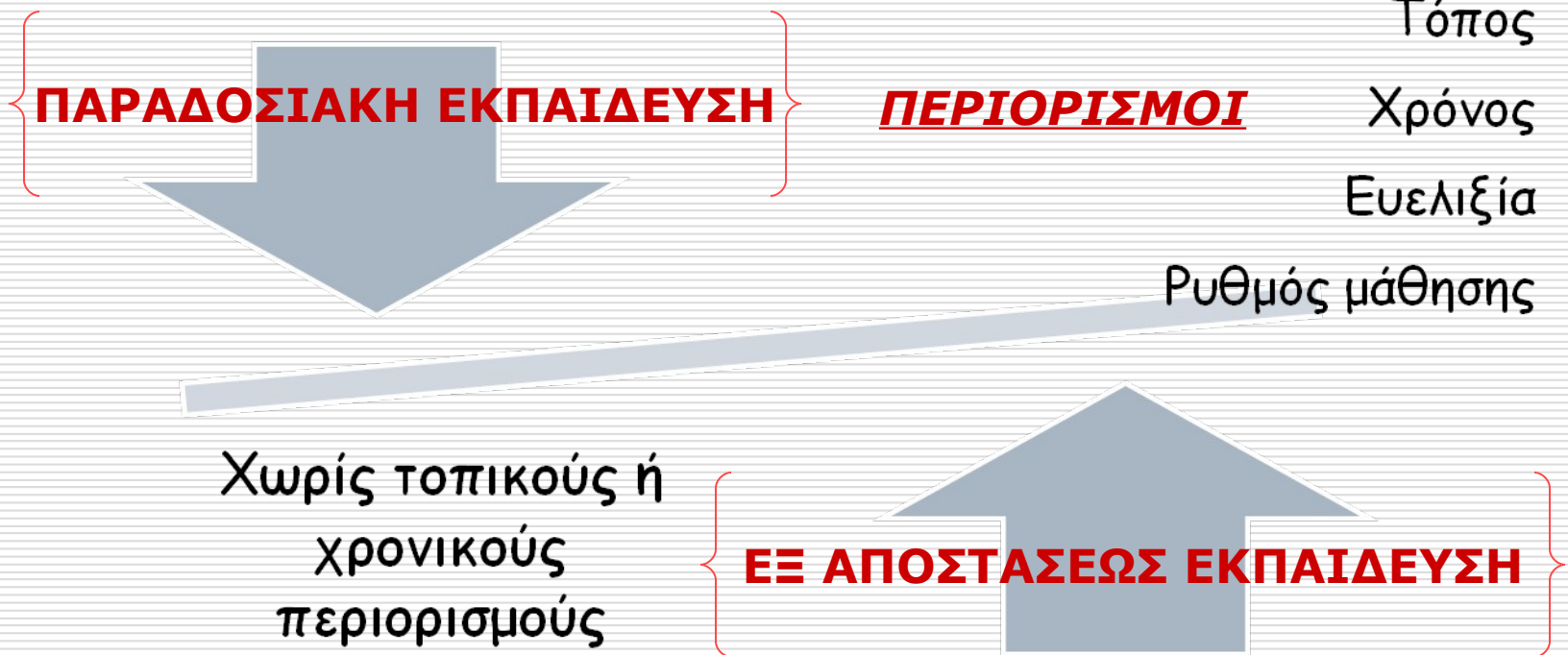

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Απαραίτητη προϋπόθεση για αρμονική ένταξη στα νέα εργασιακά και κοινωνικά δεδομένα

Ανοικτή & εξ αποστάσεως εκπαίδευση

- Ένα από τα πιο σημαντικά μέσα για την υλοποίηση της Διά Βίου Μάθησης. Μπορεί να μεταβάλλει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε την εκπαίδευση

Παραδοσιακή VS εξ αποστάσεως;

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση δεν αντιπροσωπεύει μία ξεχωριστή μορφή εκπαίδευσης, αλλά έναν ξεχωριστό τομέα παράλληλο και συμπληρωματικό της παραδοσιακής.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην προοπτική της Διά Βίου Μάθησης.

Τα προγράμματα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών:

- να έχουν διάρκεια και βάθος χρόνου,
- να απευθύνονται και να ανταποκρίνονται στις εξατομικευμένες ανάγκες των εκπαιδευτικών,
- να υλοποιούνται μέσα από ανοικτές ευέλικτες και εναλλακτικές μορφές παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών, όπως είναι η ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Απολογισμός Δημόσιας Διαβούλευσης του ΥΔΒΜΘ για το Πρόγραμμα Μείζονος Επιμόρφωσης.

➤ Ποια είναι η αποδοτικότερη μορφή επιμόρφωσης - Αριθμός αναφορών -

- Μεικτό Σύστημα (Blended Learning): συνδυασμός εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με χρήση νέων τεχνολογιών και δια ζώσης διδασκαλίες 64/94
- Πρακτική Εξάσκηση - Μικροδιδασκαλίες 19/94
- Βιωματική Επιμόρφωση - Ανάληψη Ρόλων 16/94
- Ταχύρρυθμα Σεμινάρια 12/94
- Ενδοσχολική Επιμόρφωση 11/94

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων - Δικτυακός Τόπος Διαβουλεύσεων

Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα στο Διαδίκτυο

- Οι βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν ένα Εκπαιδευτικό Περιβάλλον στο Διαδίκτυο σύμφωνα με την American Distance Education Consortium. <http://www.adec.edu>

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Να διέπεται από ξεκάθαρους μαθησιακούς στόχους
- Να εστιάζει σε σαφώς καθορισμένα προσδοκώμενα αποτελέσματα
- Να καλύπτει τα διαφορετικά μαθησιακά στυλ των συμμετεχόντων
- Να λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των συμμετεχόντων
- Να ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση

Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΣ

- Μάθηση μέσα από την πράξη - learning by doing
- Μάθηση μέσα από τον αναστοχασμό - learning by reflection
- Μάθηση μέσα από τη μελέτη περιπτώσεων - case - based learning
- Μάθηση μέσα από την εξερεύνηση - learning by exploring

Ένα παράδειγμα: Πλατφόρμα Τηλεκπαίδευσης ΔΔΕ Δράμας

<http://www.didedra.gr/>

Δημιουργήθηκε με στόχο να παρέχει συνεχή και συστηματική υποστήριξη και επιμόρφωση στους εκπαιδευτικούς ανεξάρτητα από τους περιοριστικούς παράγοντες του χώρου και του χρόνου.

Τα μαθήματα που υποστηρίζει είναι τριών κατηγοριών:

- Γενικού ενδιαφέροντος: Μαθήματα στα οποία μπορούν να συμμετέχουν όσοι και όσες εκπαιδευτικοί επιθυμούν ανάλογα με τα ιδιαίτερα επιστημονικά τους ενδιαφέροντα. (π.χ. εκπαίδευση ενηλίκων, χρήση και εφαρμογές Η/Υ κ.λ.π).
- Ειδικότητας: Μαθήματα που αφορούν την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στο ιδιαίτερο διδακτικό και επιστημονικό τους αντικείμενο.
- Ψυχολογικής και Κοινωνικής υποστήριξης εκπαιδευτικών - Γονέων και Κηδεμόνων των μαθητών και μαθητριών.

Ένα μάθημα: e - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ - "M@RKUS' QUESTS"

e-ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ "M@RKUS' QUESTS"

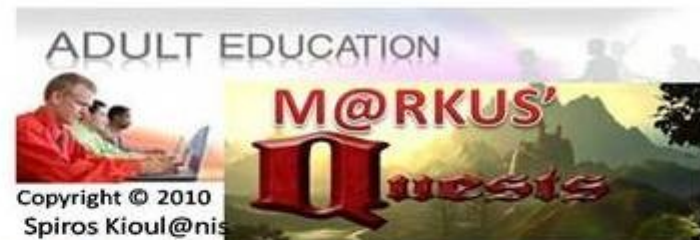
Διδάσκων : Σπύρος Κιουλάνης

Είναι προσαρμοσμένο στις αρχές μάθησης ενηλίκων και στη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και στηρίζεται στη μέθοδο μάθησης μέσω επίλυσης προβλημάτων (Problem Based Learning).

*Η διάρκεια του μαθήματος είναι (24) εβδομάδες:
(12/12/2010 - 28/05/2011).*

- 12 Δεκέμβριος - 18 Δεκέμβριος:
1η ΕΒΔΟΜΑΔΑ: ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
- 22 Μάιος - 28 Μάιος:
24η ΕΒΔΟΜΑΔΑ: ΛΗΞΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ.

Έναρξη Παγκόσμιας Συνδιάσκεψης για τη Μετασχηματίζουσα Μάθηση (Αθήνα 28/29/05/2011).

Το μάθημα απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς που εργάζονται σε σχολεία της Διεύθυνσης στα οποία φοιτούν ενήλικες μαθητές, όπως Εσπερινό Γυμνάσιο και Λύκειο, Εσπερινό ΕΠΑΛ, σε εκπαιδευτικούς οι οποίοι διδάσκουν στο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Δράμας, αλλά και σε κάθε εκπαιδευτικό που ενδιαφέρεται για την εκπαίδευση ενηλίκων.

(Υπεύθυνος Μαθήματος: δρ. Σπύρος Κιουλάνης, Διευθυντής Εκπαίδευσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Δράμας - Καθηγητής - Σύμβουλος Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου)

ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ: μάθηση μέσω επίλυσης προβλημάτων (Problem Based Learning).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1. ΜΕΛΕΤΗΣΤΕ ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

«Ο Μάρκος, εκπαιδευτικός ειδικότητας ΠΕ-2, διδάσκει για πρώτη φορά σε ένα σχολείο με ενήλικες εκπαιδευόμενους. Χωρίς προηγούμενη διδακτική εμπειρία και επιμόρφωση στην εκπαίδευση ενηλίκων, ξεκίνησε να διδάσκει. Οι αρχικές του ανησυχίες στο ξεκίνημα της νέας του σταδιοδρομίας επικεντρώνονται στις σχέσεις του με τους εκπαιδευόμενους, σε ζητήματα ενημέρωσης γύρω από το αντικείμενο που θα διδάξει, στις διαδικασίες αξιολόγησης των εκπαιδευομένων, στις σχέσεις του με το Διευθυντή και τους συναδέλφους, στο πώς θα ανταπεξέλθει στις διδακτικές ιδιαιτερότητες του σχολείου. Τα πρώτα σχέδια μαθημάτων δεν λειτουργούν, οι περισσότεροι εκπαιδευόμενοι μοιάζουν αδιάφοροι, καθυστερούν να προσέλθουν στα μαθήματα και είναι απείθαρχοι, στοιχεία που τον οδηγούν σε μία συναισθηματική κόπωση και στο άγχος. Πριν από λίγες μέρες ο Διευθυντής του Σχολείου, συζήτησε μαζί του το πρόβλημα και ο Μάρκος αισθάνεται ότι το πρόβλημά του έχει γίνει αντικείμενο συζητήσεων. Ανέναντι σ' αυτή την αντίξοχη πραγματικότητα είναι ορατός ο κίνδυνος να αναπτύξει μία νοοτροπία επιβίωσης. Να γίνει δηλ. συντηρητικός στις μεθόδους διδασκαλίας, να αντιμετωπίζει μηχανιστικά τους εκπαιδευόμενους και να αμύνεται με κλείσιμο στον εαυτό του – στοιχεία τα οποία δεν ταιριάζουν με το προφίλ ενός εκπαιδευτή ενηλίκων. Ο Κώστας, φίλος και συνάδελφος του Μάρκου στο ίδιο σχολείο και με μεγάλη εμπειρία στην εκπαίδευση ενηλίκων, προτείνει στο Μάρκο μία σειρά από λύσεις που σχετίζονται με την αυτομόρφωσή του, όπως μελέτη βιβλίων, επίσκεψη σε σχετικές ιστοσελίδες κ.ά. Μεταξύ άλλων στη συζήτηση που κάνουν τον ενημερώνει με ενθουσιασμό ότι η επόμενη παγκόσμια Συνδιάσκεψη για τη Μετασχηματίζουσα Μάθηση θα γίνει στην Αθήνα στις 28 και 29 Μαΐου 2011 και του προτείνει να δηλώσει συμμετοχή για να την παρακολουθήσουν μαζί. Ο Μάρκος ακούει προβληματισμένος τον Κώστα, καθώς θεωρεί ότι έως τότε μάλλον έχει να καλύψει πολύ βασικές ανάγκες».

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ...Θα επιχειρήσουμε να βγάλουμε τον Μάρκο από την “νοοτροπία επιβίωσης” την οποία τείνει να αναπτύξει, ενισχύοντας παράλληλα την αυτοπεποίθησή του ενόψει της επικείμενης συμμετοχής του στη Συνδιάσκεψη.

Το εκπαιδευτικό υλικό (προσέγγιση των West και Λιοναράκη)

Πρώτη δέσμη ενεργειών [Πρόκειται για στοιχεία που αφενός βοηθούν στο να εισαχθεί ο σπουδαστής ομαλά στην νέα γνώση ενσωματώνοντάς την στις προϋπάρχουσες γνώσεις του, αφετέρου συμβάλλουν ουσιαστικά στην διαδικασία αυτοελέγχου και ανατροφοδότησης.]

- **κείμενο** (το βασικό κείμενο)
- **προκείμενα** (σκοποί, στόχοι, προσδοκώμενα αποτελέσματα)
- **μετακείμενα** (συνόψεις κεφαλαίων, βιβλιογραφία, προτάσεις βιβλίων κ.ά)

Δεύτερη δέσμη ενεργειών [συμβάλλουν στην ανακάλυψη από πλευράς του εκπαιδευόμενου της νέας γνώσης.]

- **διακείμενα** (δραστηριότητες, ασκήσεις που εναρμονίζουν την προϋπάρχουσα γνώση με αυτή που αποκτά)
- - **επικείμενα** (διασαφηνίσεις, γλωσσάρια, συνθετικά εργαλεία με υποστηρικτική κατεύθυνση)
- - **παρακείμενα** (φωτογραφίες, γραφήματα, σχήματα)
- - **περικείμενα**. (μελέτες περίπτωσης, παραδείγματα, σενάρια κ.λπ.)

Τρίτη δέσμη ενεργειών [περιλαμβάνουν όλα εκείνα τα κατευθυντήρια στοιχεία που βοηθούν τον σπουδαστή στην εκπόνηση εργασιών συμβάλλοντας στην περαιτέρω ανάπτυξη της επικοινωνίας και της επιμόρφωσης, αλλά και τα ηλεκτρονικά μέσα τα οποία προάγουν τις μαθησιακές και διδακτικές διαδικασίες]

- **πολυκείμενα** (στοιχεία που ζητούν από το συμμετέχοντα να εφαρμόσει αυτά που μαθαίνει π.χ μία εργασία)
- **πολυαντικείμενα**. (χρήση ηλεκτρονικών μέσων)

Τα μαθησιακά στυλ ως κυρίαρχος παράγοντας σχεδιασμού εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού

- Στόχος είναι ο κάθε εκπαιδευτικός ανάλογα με το προσωπικό του και μοναδικό προφίλ - το οποίο ενδέχεται να υπάγεται σε περισσότερα από ένα στυλ της κατηγοριοποίησης:
    - Ενεργό
    - Στοχαστικό
    - Θεωρητικό
    - Πειραματιζόμενο
- να επιλέξει από την πληθώρα των διδακτικών στοιχείων εκείνο που του ταιριάζει περισσότερο.

e-Διερεύνηση αναγκών

➤ **Αυτοπαρουσίαση:**

❖ με μεθόδους σύγχρονης (chat) και ασύγχρονης (forum) τηλεκπαίδευσης με έμφαση σε θέματα που αφορούν α) στην εκπαιδευτική τους πορεία, β) στην επαγγελματική τους πορεία, γ) στους λόγους συμμετοχής τους στο πρόγραμμα και δ) σε ορισμένα προσωπικά τους στοιχεία, εφόσον το επιθυμούν.

➤ **Τεχνικές:**

❖ Ιστορίες ονομάτων, Επιλογή Ρητών, on-line test διερεύνησης μαθησιακών στυλ, κ.ά.

The screenshot shows a web browser window displaying the 'Memletics Learning Styles Questionnaire' on the website 'learning-styles-online.com'. The page title is 'Memletics Learning Styles Questionnaire'. A note instructs users to answer each statement in a specific manner: 0 - nothing like me, 1 - partially like me, 2 - very much like me. There are 10 numbered statements listed, each followed by a rating scale from 0 to 2. The first statement is '1 You have a personal or private interest or hobby that you like to do alone.' The second is '2 You put together itineraries and agendas for travel. You put together detailed lists, such as to-do lists, and you number and prioritise them.' The third is '3 Jingles, themes or parts of songs pop into your head at random'. The fourth is '4 Maths and sciences were your preferred subjects at school.' The fifth is '5 You are happy in your own company. You like to some things alone and away from others.' The sixth is '6 You enjoy learning in classroom style surroundings with other people. You enjoy the interaction to help your learning.' The seventh is '7 You like to read everything. Books, newspapers, magazines, menus, signs, the milk carton etc.' The eighth is '8 You can easily visualise objects, buildings, situations etc from plans or descriptions.' The ninth is '9 You are goal oriented and know the directions you are going.' The tenth is '10 You prefer team games and sports such as football/soccer, basketball, netball, volleyball etc.' The page includes a search bar, a navigation menu with links like 'Home', 'Learning Styles Inventory', and 'Learning Styles Overview', and a footer with links for 'Learning Style Assessment' and 'IT Inventory Management'. The page number is 1 of 7, and there is a 'Next Page' button.

Προβληματισμοί

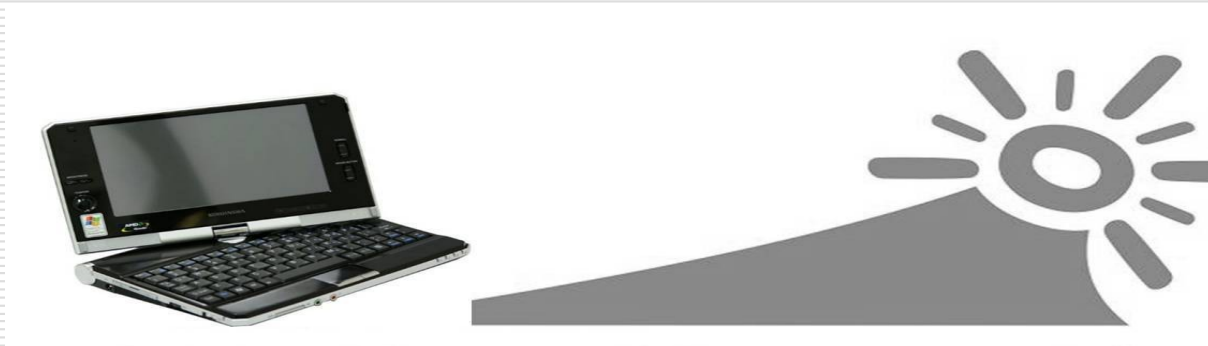

- Το φαινόμενο του ψηφιακού διαισμού, καθώς οι βασικές δεξιότητες χρήσης των ΤΠΕ δεν έχουν γίνει ακόμη κτήμα του συνόλου των πολιτών γεγονός που αποτελεί ανασχετικό παράγοντα στην πρόσβαση και τη συμμετοχή.
- Ο κίνδυνος να χρησιμοποιηθούν οι ΤΠΕ ως μέθοδος (εύκολος και ανέξοδος τρόπος) αντί για εργαλείο με αποτέλεσμα να διαστρεβλωθούν οι παιδαγωγικές αρχές που διέπουν την εξΑΕ.
- Η υποβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης από προγράμματα αμφιβόλου ποιότητας προσανατολισμένα στο κέρδος - «ψηφιακοί μύλοι διπλωμάτων»- David Noble (York University, Toronto)
- Το ενδεχόμενο η πολύωρη καθημερινή ενασχόληση με τον Η/Υ να οδηγήσει στην απομόνωση, στην αποστέρηση της κοινωνικής συναναστροφής, με όλες τις συνεπακόλουθες αρνητικές κοινωνικές και ψυχολογικές επιπτώσεις.

Προσδοκίες

- Η εξΑΕ αξιοποιώντας τη συνεχή ανάπτυξη της διαδικτυακής τεχνολογίας μπορεί να αναδειχθεί σε ένα συναρπαστικό και πολλά υποσχόμενο τομέα στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Αν, μάλιστα, οι ΤΠΕ αποτελούν το σύγχρονο όχημα που θα μας οδηγήσει στην υλοποίηση του οράματος της ανοιχτής μάθησης, τότε, η παιδαγωγική διάσταση ενός καλά σχεδιασμένου προγράμματος εξΑΕ θα αποτελέσει το σχέδιο πτήσης για μια αξέχαστη διαδρομή.

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

«Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: το μέλλον της
επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην προοπτική της Διά Βίου
Μάθησης».

δρ. Κιουλάνης Σπύρος,
Δ/ντής Εκπ/σης Ν. Δράμας,
Καθηγητής-Σύμβουλος Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Σέρρες

Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου 2010